

Nemzetpolitikai összefoglaló

2017. 37. hét

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

NPKI | NEMZETPOLITIKAI
KUTATÓINTÉZET

Vásárhelyi iskolaügy: a magyar külügyminisztérium bekérte a román nagykövetet

A marosvásárhelyi iskolaügy miatt szerdán berendelték a Külgazdasági és Külügyminisztériumba (KKM) Románia magyarországi nagykövetét, Marius Gabriel Lazurcát. Magyar Levente, a tárca parlamenti államtitkára újságíróknak elmondta: a nagykövettel azt közölték, megdöbbenéssel állnak azelőtt, hogy Szijjártó Péter miniszter bukaresti látogatása után egy nappal a román hatóságok egyértelművé tették, hogy a marosvásárhelyi magyar katolikus gimnázium működését felfüggesztik. Az államtitkár szövé tette azt is, hogy a döntésről nem tettek említést korábban a romániai látogatáson lévő magyar külügyminiszternek. Szerinte a gimnázium működésével kapcsolatos döntés több száz magyar családot hoz lehetetlen helyzetbe néhány nappal a tanév kezdete előtt. Az államtitkár elmondta: a kormány úgy döntött, határozatlan ideig felfüggeszti Románia különböző nemzetközi szervezetekbe, például a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezetbe (OECD) való jelentkezésének támogatását, holott korábban erre ígéretet tett. Magyar Levente kijelentette azt is: Magyarország Romániát stratégiai partnerének és fontos szövetségésének tekinti, ebben semmilyen változás nincs a korábbiakhoz képest.

A román külügy a vásárhelyi iskolaügyről: nem sérülnek a magyar kisebbség jogai

A bukaresti külügyminisztérium szerint Romániában nem sérülnek a magyar kisebbség vagy a római katolikus közösség oktatási jogai, a marosvásárhelyi magyar katolikus gimnázium ügyében született magyar kormányzati állásfoglalást ezért a magyarországi választási kampány megnyilvánulásának tekintik. A dokumentum szerint a román hatóságok folyamatos párbeszéddel keresik az érintettek érdekeinek és a román törvényeknek is megfelelő legjobb megoldást a marosvásárhelyi magyar katolikus gimnázium helyzetének rendezésére. Másfelől felhívják a figyelmet arra, hogy minden romániai tanintézménynek etnikai vagy vallási megkülönböztetés nélkül be kell tartania az ország törvényeit, a marosvásárhelyi iskola megalapításának körülményeit pedig kizárólag a független román bíróság hivatott mérlegelni. A külügyi kommuniké szerint számos más oktatási intézmény léte példázza, hogy a román állam a legmagasabb elvárások szintjén érvényesíti a magyar kisebbség jogát az anyanyelvű oktatásra, amit a tárca szerint az is bizonyít, hogy „milyen elterjedt a magyar nyelv használata a magyar kisebbséghez tartozó személyek között”.

Tudose szerint nem kellett volna keménykedni a román külügynek a Katolikus Gimnázium miatt

Mihai Tudose kormányfő nyilvánosan bírálta a külügyminisztériumot csütörtökön, amiért szerinte elszélt és „túl kemény” választ adott Magyarországnak a marosvásárhelyi iskolaüggyel kapcsolatban. A miniszterelnök nem hiszi, hogy Magyarország a marosvásárhelyi helyzet miatt tényleg meg akarja akadályozni Románia felvételét a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezetbe (OECD). Úgy vélekedett, hogy ha állam valamelyik szomszédja, uniós és NATO-szövetségese ilyen lépésre szánná el magát, akkor azt nem államtitkári szinten szokás közölni. A román kormányfő szerint nem volt értelme növelni a feszültséget, főleg olyan körülmények között, amikor a bukaresti oktatási miniszter konkrét javaslatokat fogalmazott meg a – megszűnés küszöbére került – marosvásárhelyi Római Katolikus Gimnázium helyzetének rendezésére.

A tanfelügyelőség a Bolyainak „adta” a katolikus iskola osztályait

A Bolyai Farkas Gimnázium ernyője alá sorolta pénteken a Maros megyei tanfelügyelőség igazgatótanácsa a marosvásárhelyi Római Katolikus Gimnáziumot. Ioan Macarie Maros megyei főtanfelügyelő elmondta: a Római Katolikus Gimnázium diákjai abban az épületben folytatják a tanulmányaikat, amelyben eddig is tanultak, csupán az iskola adminisztratív ügyei kerülnek át a Bolyai Farkas Gimnáziumhoz mindaddig, amíg lezárulnak az iskola létrehozásával kapcsolatos perek. Csíky Csengele, a Civilek a Katolikus Iskoláért szülői csoport szóvivője elmondta: a kialakult helyzetben kielégítőnek találják a megoldást. Hozzátette: ezáltal lehetőség nyílik arra, hogy az illetékes intézmények immár minden részletre figyelve újra létrehozzák a római katolikus iskolát, és a következő tanévtől minden a helyére kerüljön. Úgy vélte: átmeneti tanév következik az iskola diákjai számára, amely a város egyetlen magyar tannyelvű gimnáziumának az ernyője alatt telik el. Kelemen Hunor, az RMDSZ elnöke az ügyben úgy nyilatkozott: „Mihelyt a jogi helyzet lehetővé teszi, kezdeményezni fogjuk a marosvásárhelyi Római Katolikus Teológiai Líceum újraindítását. Az önkormányzatban az egyházzal közösen újratekdjük az iskola alapításának folyamatát”

Balog Zoltán a brassói tanévnyitón: Magyarország és Románia egymásra van utalva

A magyar közösségek és a magyar iskolák helyzetére közösen kell megoldást találni, mert a jövőben a két ország egymásra lesz utalva – hangoztatta Balog Zoltán, az emberi erőforrások minisztere szombaton Brassóban, a romániai magyar iskolák országos tanévnyitó ünnepségén. Rámutatott: Erdély és a benne élő népek közössége nem zsákmány, sorsközösségben élő nemzeteinek közösen kell itt élhető jövőt építeniük. A marosvásárhelyi iskolaügyre utalva leszögezte: a magyar kormány tiltakozása nem valamiféle erőjáték vagy „felesleges keménykedés”, mert a magyarságot Erdély elmúlt száz esztendeje arra tanította, hogy amikor a templom és az iskola veszélybe kerül, akkor a

közösség létezése kerül veszélybe. Megjegyezte, hogy míg Romániában a kétségbeesett helyzetbe került marosvásárhelyi Római Katolikus Gimnáziumért aggódig a magyarság, Magyarországon egymás után nyílnak meg a nemzetiségi, köztük a román tannyelvű iskolák.

Potápi Árpád, a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára beszédében úgy értékelte: a – Bolyai Farkas Gimnázium ernyője alá besorolt, de önálló jogi személyiség nélkül maradt – marosvásárhelyi Római Katolikus Gimnázium ügyében ideiglenes megoldás született, a magyar közösség azonban nem tűrheti el jogai sárba tiprását. Az államtitkár beszédében kiemelte: „Megvédjük a marosvásárhelyi katolikus iskolát, megvédjük a magyar iskolákat Erdélyben, Kárpátalján, bárhol a világban, ahol veszély fenyegeti őket”.

Potápi Árpád János: a szórványmagyarság helytállása példa mindnyájunk számára

A Brassói Magyar Napok igazi üzenete, hogy van itt egy élő, működő magyar közösség, amely ragaszkodik identitásához, egyedi kulturális kincseihez - mondta Potápi Árpád János, a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára a VII. Brassói Magyar Napok ünnepélyes megnyitóján vasárnap este. Az államtitkár beszédében kiemelte: ahhoz, hogy továbbra is meg tudjuk tartani a magyar közösségeket, olyan bátor helytállásra van szükség, amelyet csak a szórványban élő magyarságtól tanulhatunk meg. Hozzátette: a magyar kormány évek óta azon dolgozik, hogy a szórványhelyzetben élő magyarok megtapasztalják, az identitásért vívott mindennapi küzdelmükben számíthatnak az anyaország támogatására. Hhangsúlyozta: Magyarország kormánya támogatja a szórványban működő magyar iskolák és kollégiumok fenntartását. Egy új programnak köszönhetően számos bölcsőde és óvoda épül fel és újul meg a szórványvidékeken is.

Szilágyi: a háború utáni lakosságcsere szellemiségét idézi a bevándorlók rendeleti széttelepítése

Az 1947-es lakosságcsere szellemiségét idézi és szülőföldünk teljes megváltoztatásának veszélyét hordozza magában, ha rendeleti úton bevándorlók néptömegeit akarják Közép-Európa területére telepíteni - mondta az MTI-nek Szilágyi Péter, a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős helyettes államtitkára a felvidéki Deákin, ahol szombaton részt vett a településről kitelepítettek és deportáltak emléknapján, a kitelepítés 70. évfordulója alkalmából. Szilágyi Péter - felidézve a magyar lakosságnak a második világháború utáni Csehszlovákiából történt erőszakos kitelepítését - az identitás megőrzésének fontosságát hangoztatta, majd párhuzamot vont az akkori hatalom tetteinek szellemisége és aközött,

ahogyan ma Európa vezetői rendeleti úton akarnak bevándorló néptömegeket telepíteni Közép-Európa területére mind a letelepítésre kijelöltek, mind pedig a célországként meghatározott országok akarata ellenére. Menyhárt József, a Magyar Közösség Pártja elnöke a kitelepítésekről szólva az emlékezés fontosságára mutatott rá. Elmondta: a mai felvidéki magyar közösségnek nincs olyan tagja, akinek valamelyik hozzátartozója ne lenne érintett a kitelepítésekben, ezért is fontos, hogy a történetek ne merüljenek feledésbe.

Alsóbodokon helyezik végső nyugalomra Esterházy János hamvait

A zoboralji Alsóbodokon, az e célból épített Szent Kereszt Felmagasztalása kápolnában helyezik végső nyugalomra Esterházy János felvidéki magyar mártír politikus hamvait szeptember 16-án. Esterházy János hamvainak szülőföldjére való hazahozatalával és végső nyugalomra helyezésével a zoboraljai Nyitraújlakon született mártírgróf végakarata teljesül. A kegyeleti megemlékezést Esterházy János halálának hatvanadik és halálra ítélésének hetvenedik évfordulója alkalmából szervezte meg az Esterházy János Szülőföldjéért Egyesület és a Pázmaneum Polgári Társulás, a gróf lányának, Esterházy-Malfatti Alice-nak segítségével.

Egymás tiszteletére szólította a szerbeket és a magyarokat Áder János a zentai csata 320. évfordulóján

Egymás tiszteletére és megbecsülésére szólította a szerbeket és a magyarokat Áder János köztársasági elnök hétfőn Zentán, ahol a törökök leverésével zárult zentai csata 320. évfordulója alkalmából rendezett ünnepségen vett részt szerb kollégájával, Aleksandar Vuciccsal. Áder János úgy fogalmazott: ahogy 320 évvel ezelőtt, úgy „ma sem mindegy, hogy milyen békét kötünk egymással, a körülöttünk élőkkel, végső soron önmagunkkal, és hogy mit hagyunk örököül az utánunk jövőknek. Nekünk, kései utódoknak, az a feladatunk, hogy egymás megbecsülésével őrizzük sokszínű hagyományainkat, kulturális örökségünket.” Kifejtette: nem mindegy, hogy az utódok mit hagynak hátra, véres indulatokat vagy tiszteletet egymás teljesítménye iránt, kicsinyes ellenségeskedést vagy közös célokat, részvétlenséget a bajban vagy európai összefogást, „a 20. század sok-sok embertelenségét vagy a 21. század őszinte bocsánatkérését, a cinizmus sötét árnyait vagy annak bizonyosságát, hogy hazánkért, közösségeinkért, európai kultúránkért érdemes közösen küzdenünk”. Végül leszögezte: Szerbia és Európa számíthat Magyarországra.

Heves vita a kis létszámú tagozatokról

Összesen harminchét tizenöt főnél kisebb létszámú magyar tannyelvű tagozat megnyitására vonatkozó kérelmet hagyott jóvá csütörtöki zentai ülésén a Magyar Nemzeti Tanács. Az intézmények kérvényeiben szereplő adatokat Jerasz Anikó, a végrehajtó bizottság elnöke ismertette, majd a vita során Tari István kifejtette, a számadatokból pontosan látszik, hogy mit mutat a délvidéki magyarság jövője. Joó Horti Livia hangsúlyozta, mielőbbi lépésekre van szükség annak érdekében, hogy az ezer sebből vérző oktatási rendszerben újra a gyermekek kerülhessenek az oktatási folyamat középpontjába, majd a kortárs csoportoknak a gyermekek fejlődésében betöltött szerepét hangsúlyozva kiemelte, a túlzottan kis létszámú tagozatok a tapasztalatok szerint kedvezőtlen hatást gyakorolnak a gyermekek fejlődésére. Hajnal Jenő arról beszélt felszólalásában, hogy azok a közösségek, amelyek elküldték a kérelmeiket, ebben látják az egyetlen esélyüket a megmaradásra, ezért a nemzeti tanácsnak kötelessége támogatni e tagozatok megnyitását. Leszögezte, a Magyar Nemzeti Tanácsnak az utolsó lehetőségig támogatnia kell ezeket a kisközösségeket abban, hogy megtartsák az iskolájukat, hiszen egyebek mellett ez jelenti számukra a megmaradás zálogát.

"Ukrajna hátba szúrta Magyarországot oktatási törvényének módosításával"

Ukrajna hátba szúrta Magyarországot oktatási törvényének módosításával, amely súlyosan sérti a magyar kisebbség jogait – mondta Szijjártó Péter külügy- és külgazdasági miniszter. „Szégyennek tartjuk, hogy a módosítás súlyosan sérti a magyar kisebbség jogait, szégyen, hogy egy, az EU-val egyre szorosabb kapcsolatokra törekvő ország ilyen, az európai értékekkel homlokegyenest ellentétes törvényt hozott. Elfogadhatatlan, hogy Ukrajnában elvették a jogot a magyaroktól, hogy anyanyelvükön tanulhassanak a középiskolákban és az egyetemeken, csupán az óvodákban és az általános iskolákban hagyták meg ennek lehetőségét” – mondta a magyar diplomácia vezetője. Hozzátette, hogy a törvénymódosítás a Kárpátalján működő magyar iskolák jelentős részének működését fenyegeti. Az ukrán döntés nemcsak a 150 ezres lélekszámú magyar kisebbség érdekével, az európai értékekkel ellentétes, hanem semmibe veszi Ukrajna nemzetközi kötelezettségvállalásait is. Ezért a magyar kormány minden létező európai fórumon fellép, hogy ez a jogszabály ne léphessen majd életbe – mondta Szijjártó Péter. Külön kitért arra, hogy a döntés Magyarország irányában különösen barátságtalan, mivel az utóbbi hónapokban többször világossá tette Budapest az ukrán vezetők számára, hogy a módosítás a magyar érdekekkel súlyosan ellentétes, mégis meghozta Kijev. Tette ezt annak ellenére, hogy Magyarország az elmúlt időszakban számos olyan segítséget nyújtott Ukrajnának, amely elementáris fontosságú volt akár az európai integrációs folyamat, akár Ukrajna szociális vagy biztonsági helyzete szempontjából – mondta. Szijjártó Péter

berendelte a Külgazdasági és Külügyminisztériumba Ukrajna Budapestre akkreditált nagykövetét hétfőre, mert személyesen is tájékoztatni kívánja, hogy „szégyennek és gyalázatnak” tartja az ukrán oktatási törvény módosítását. A miniszter egyúttal utasításba adta, hogy a magyar diplomácia semmilyen nemzetközi szervezetben sem támogathat egyetlen ukrán kezdeményezést sem, és Magyarország nem támogat semmilyen, Ukrajna számára fontos döntést.

Orbán-Brenzovics találkozó: különösen méltánytalan a magyar kisebbséget sújtó ukrán döntés

Az ukrán-magyar kapcsolatokat hátrányosan érintő, Ukrajna nemzetközi kötelezettségeivel ellentétes oktatási törvényről tárgyalt egymással Orbán Viktor miniszterelnök és Brenzovics László, a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) elnöke hétfőn az Országházban. A megbeszélésen megállapították: Ukrajna parlamentje elfogadott egy új oktatási törvényt, amely ellehetleníti a kisebbségi nyelveken történő oktatást, így a magyar nyelven folyó nevelő munkát is. Ez ellentétes mind az ukrán alkotmánnyal, mind Ukrajna nemzetközi kötelezettségvállalásaival, és nagyon hátrányosan érinti az ukrán-magyar kapcsolatokat. Magyarország, Ukrajna és a kárpátaljai magyarság a jószomszédi kapcsolatokban érdekelt, az ilyen intézkedések azonban ez ellen hatnak - ismertette a tárgyaláson elhangzottakat a Miniszterelnöki Sajtóirodát vezető helyettes államtitkár. Magyarország következetesen kiállt Ukrajna szuverenitása és európai uniós integrációja mellett, valamint élharcosa volt annak, hogy Ukrajna haladéktalanul kapja meg a vízummentességet az Európai Unióba. Orbán Viktor és Brenzovics László éppen ezért különösen méltánytalanak tartja az ukrán parlament magyar kisebbséget sújtó döntését.

„Fontos ösztönöznünk a szülőket, hogy gyerekeiket magyar iskolába járassák”

Múlt esütörtökön a Horvátországi Magyar Pedagógusok Fóruma (HMPF) beiskolázási programja keretében a magyar tanintézményekbe iratkozó 51 diák kapott taneszközesomagot és egyszeri pénzbeli támogatást. A csomagokat Szilágyi Péter nemzetpolitikáért felelős helyettes államtitkára nyújtotta át az általános iskola elsős és ötödikes, valamint a középiskola elsős diákjainak. Szilágyi Péter kijelentette, hogy 2010 óta kiszámítható és megfelelő minőségű és mennyiségű támogatást tudnak nyújtani a határon túlra partnerszervezeteiken keresztül. Elmondta, hogy idén a Szülőföldön magyarul támogatást is a korábbi szintre emelték. Hozzátette azt is, örül annak, hogy mind a pedagógusszervezet, mind pedig a HMDK partner ebben a munkában, stabil partner, jó

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG
STRATÉGIAI TERVEZŐ ÉS TÁJÉKOZTATÁSI FŐOSZTÁLY

szövetséges, így ez a munka folytatódni fog, és erősödik is a jövőben. Kifejtette azt is, hogy a HMDK és a pedagógusszervezet többéves munkájának komoly eredménye van, és hogy az utóbbi egy évben Jankovics Róbertnek, a szabor magyar képviselőjének a tevékenysége nyomán még nagyobb fejlődés, erősödés tapasztalható.

